

5. OON. Komitet z ekonomichnykh, sotsialnykh i kulturnykh prav, zauvazhennia zahalnoho poriadku № 3: Pryroda zobov'язan derzhav-uchasnykiv. [UN. Committee on Economic, Social and Cultural Rights, general comments № 3: Nature of the obligations of States parties]. (1990, December 14). Retrieved from: <http://www2.ohchr.org/english/bodies/cescr/comments.htm>. [in Ukrainian].
6. Zakon Ukrainy Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia № 2801-XII. [Law of Ukraine Fundamentals of the legislation of Ukraine on health care]. (1992, November 19). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 4, 19 [in Ukrainian].
7. Vorobiov, V.V. (2012). Administratyvno-pravove rehulivannia sfery okhorony zdorovia. [Administrative and legal regulation of health care]. Candidate's thesis. Z.: Klasychnyi pryvatnyi universytet [in Ukrainian].
8. Kushnirenko, O.H., & Slinko, T.M. (2001). Prava i svobody liudyny ta hromadianyna. [Human and civil rights and freedoms]. Kherson: «Fakt» [in Ukrainian].
9. Seniuta, Y.Ia. (Ed.). (2015). Okhrana zdorovia y prava cheloveka: resursnoe posobie. [Health and human rights: a resource manual]. Lviv : Yzdatelstvo LOBF «Medytsyna y pravo» [in Russian].
10. Pyshchyta, A.N., & Stetsenko, S.H. (2005). Medytsynskoe pravo. Osobennaia chast. Pravo na zhyzn y poluchenye medytsynskoi pomoshchy. Defekty okazania medytsynskoi pomoshchy. Uchebno-metodycheskoe posobie. [The right to life and to receive medical care. Defects in medical care. Training manual.]. M.: RMAPO [in Russian].
11. Todyka, Yu. N. (2004). Konstytutsyonnyi status cheloveka y hrazhdanyna v Ukrainy. [Constitutional status of a person and a citizen in Ukraine]. K.: Kontsern «Vydavnychiy dim In Yure» [in Russian].
12. Sotsialnyi zakhyst naselennia Ukrainy: statystychnyi zbirnyk. [Social protection of the population of Ukraine: a statistical collection.]. Retrieved from: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/07/zb_szn_2017.pdf [in Ukrainian].
13. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy Pro zatverdzhennia Polozhennia pro tseentralizovanyi bank danykh z problem invalidnosti № 121. (2011). [On approval of the Regulations on the centralized database on disability issues: approved]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121-2011-p> [in Ukrainian].
14. Invalidnist, intehtratsiia, zdorovia i prava liudyny. [Disability, integration, health and human rights]. (2015). Okhorona zdorovia i prava liudyny: resursnyi posibnyk [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 24.10.2020

УДК 342.92

Окопник Олена Миколаївна,
кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності
Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка
e-mail:olenaokopnik@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-0598-0557>

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ

Стаття присвячена сучасним питанням взаємодії громадськості та прокуратури України, адже розвинене громадянське суспільство є невід'ємною складовою всіх демократичних правових держав світу. Очевидно, що сильна держава та правові інститути неможливі без поінформованого громадянського суспільства, яке стає дієвим чинником державотворення за умови конструктивного та соціально відповідального діалогу з державою в межах правового поля. Громадянське суспільство активно сприяє процесам політичної демократизації, набуття державою ознак правової, відстоюючи матеріальну і духовну незалежність людини від держави, домагаючись правової гарантії такої незалежності, захисту приватних і суспільних інтересів людей. Разом з тим, має бути зворотній зв'язок державних інститутів з громадськістю, оскільки правова держава має реагувати на запити і потреби громадян, інформувати про діяльність державних органів, видавати відповідні законодавчі акти та слідкувати за їх виконанням. Держава повинна створити ситуацію правової захищеності громадян, сформувані сприятливе правове поле для їх діяльності. Прокуратура України є одним з державних органів, який здійснює захист прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави. Тому особливого значення набуває проблема співпраці прокуратури з громадянським суспільством. У сучасному суспільстві істотно змінюється сфера діяльності прокуратури. Удосконалюються взаємодія між населенням, засобами масової інформації, державними органами і прокуратурою. І щоб така взаємодія функціонувала, Офіс Генерального прокурора повинен розробити ясну й ефективну стратегію розвитку діяльності як самої прокуратури, так і взаємодії її з громадськістю та засобами масової інформації для забезпечення прозорості та відкритості діяльності прокуратури.

Ключові слова: європейські стандарти, гласність, громадськість, державний орган, засоби масової інформації, населення, прозорість, прокуратура.

Okopnyk O. CURRENT ISSUES OF INTERACTION BETWEEN THE PROSECUTOR'S OFFICE OF UKRAINE AND THE PUBLIC

The article is devoted to modern issues of interaction between the public and the Prosecutor's Office of Ukraine, as a developed civil society is an integral part of all democratic legal states of the world. It is obvious that a strong state and legal institutions are impossible without an informed civil society, which becomes an effective factor in state formation under the condition of constructive and socially responsible dialogue with the state within the legal field. Civil society actively promotes the processes of political democratization, the acquisition of legal status by the state, defending the material and spiritual independence of man from the state, seeking a legal guarantee of such independence, protection of private and public interests. At the same time, there should be feedback from state institutions to the public, as the rule of law must respond to the requests and needs of citizens, inform about the activities of state bodies, issue relevant legislation and monitor their implementation. The state must create a situation of legal protection of citizens, create a favorable legal framework for their activities. The Prosecutor's Office of Ukraine is one of the state bodies that protects human rights and freedoms, the general interests of society and the state. Therefore, the problem of cooperation between the prosecutor's office and civil society becomes especially important. In modern society, the scope of the prosecutor's office is changing significantly. Interaction between the population, mass media, state bodies and the prosecutor's office is being improved. And for such interaction to work, the Office of the Attorney General must develop a clear and effective strategy for the development of both the prosecutor's office itself and its interaction with the public and the media to ensure transparency and openness of the prosecutor's office.

Key words: European standards, publicity, public, state body, mass media, population, transparency, prosecutor's office.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку України питання взаємодії прокуратури та громадськості набуло особливої актуальності. Це зумовлено тим, що значення громадських організацій, засобів масової інформації при вирішенні різноманітних питань практично в усіх сферах життя та діяльності вітчизняного суспільства й держави невпинно зростає. Відповідно до реформ, що відбуваються в правоохоронній сфері, громадськість активно залучається та, наприклад, впливає на кандидатів на посади правоохоронних органів, і прокуратура не є виключенням.

Громадськість намагається оцінювати роботу прокуратури, але населення, що не проінформовано про специфіку діяльності даного правоохоронного органу, не може в повному об'ємі оцінити всю складність і труднощі роботи.

І щоб не виникало таких прогалин потрібна ефективна стратегія розвитку діяльності і взаємодії прокуратури з громадськістю та засобами масової інформації для забезпечення прозорості та відкритості діяльності прокуратури

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика взаємодії органів прокуратури з громадськістю залишається у колі уваги як науковців так і практиків. Так, питаннями, пов'язаними із реформуванням органів прокуратури України займалися представники різних галузей права, серед яких: Г.П. Середа, С.В. Ківалов, М.К. Якимчук, М.М. Бурбика, В.М. Гарашук, М.В. Косюта, В.І. Мичка та інші. Однак, ці науковці доторкалися питання взаємодії лише опосередковано, досліджуючи інші більш загальні чи спеціальні суспільні відносини.

Мета статті – на основі теорії адміністративного права, аналізу відповідних нормативно-правових вітчизняних і зарубіжних актів, праць вчених та інших джерел визначити особливості взаємодії органів прокуратури та громадськості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні органи прокуратури України працюють у складний час перебудови та реформування усієї правоохоронної системи. Їх діяльність протікає в умовах найжорсткішої конкуренції, пов'язаної не стільки з функціонуванням правоохоронних органів, скільки з оцінками з боку населення. Пройшли ті часи, коли органи прокуратури могли працювати протягом багатьох років, ґрунтуючись на одних-двох успішних операціях. У сучасному суспільстві про минулі успіхи навіть не згадують.

Оцінки стали жорсткіші, усе менше залишається часу на розгойдування і прав на помилку. У діяльності прокуратури все більшого значення, поряд зі звичайними прокурорськими методами, починають з'являтися специфічні, що раніше не застосовувалися, наприклад, публічні відносини, маркетинг і менеджмент [1; 4]. Діяльність прокуратури, утім, як і інших державних структур, протікає в надзвичайно тяжких умовах. При цьому прокурорська діяльність внаслідок особливого сприйняття злочинності в суспільній свідомості має надзвичайно велику увагу, постійно знаходячись під пильним контролем громадськості.

Помилковою є думка, відповідно до якої населення оцінює діяльність органів прокуратури виходячи з виконаної роботи і досягнутих результатів. Як населення, що не має спеціальних навичок і знань в правоохоронній галузі, може оцінити всю складність і труднощі роботи. Адже, тільки фахівці можуть оцінити, наскільки правильно були проведені заходи.

Що ж тоді оцінюють? Населення оцінює якість послуг, одержаних від прокуратури, при цьому до них висуваються ті ж вимоги, за невеликим винятком, що і до органів публічної влади. Оцінка, таким чином, носить суспільний характер і зміст. У змістовному плані дана оцінка включає: відношення; комунікабельність; почуття усвідомленого рівня безпеки; відкритість; доступність і професіоналізм.

Так, Керівні принципи Організації Об'єднаних Націй передбачають, що «особи, відібрані прокурорами, повинні мати високі моральні якості» (пункт 1), Венеціанська комісія вважає, що прокурорами повинні бути «особи, які відповідають такій діяльності та мають великий авторитет і позитивні

людські якості», окрім того, «очевидно, що система, у якій як прокурор, так і суддя діють відповідно до найвищих стандартів доброчесності та безсторонності, створює умови для більшого захисту прав людини, аніж система, яка покладається лише на суддю» (Система прокуратури, пункт 18), у Будапештських принципах зазначено, що прокурорам «завжди належить дотримуватися найвищих стандартів доброчесності» (розділ II), а Стандарти Міжнародної асоціації прокурорів передбачають, що «прокурори... завжди повинні дотримуватися найвищих стандартів доброчесності та старанності» (розділ I).

Якщо повернутись до Закону України «Про прокуратуру» 1991 року, то вищезазначені принципи діяльності навіть не були прописані [6]. Хоча Закон «Про прокуратуру» 1991 року часто змінювався, і пропонувалось чимало нових законопроектів, але реальних змін не відбувалось. Прокуратура завжди використовувалася в якості потужного інструменту впливу, починаючи з місцевого рівня і закінчуючи національним, тому реальної політичної волі реформувати прокуратуру з метою обмеження її повноважень ніколи не було.

У серпні 2013 року до Венеціанської комісії був офіційно внесений законопроект «Про прокуратуру», який загалом отримав позитивну оцінку Комісії. Далі законопроект був поданий Верховною Радою України, і 14 жовтня 2014 року відповідний закон було прийнято [7].

Новий закон вніс чимало інституційних новел, спрямованих насамперед на децентралізацію та наближення української прокуратури до європейських стандартів. Ці нововведення включають нову прозору процедуру початкового добору прокурорів, створення органів самоврядування та щорічні перевірки доброчесності підрозділом внутрішньої безпеки та інші [8].

Сьогодні прокуратура знаходиться у стані постійного удосконалення та реформування. Наприклад, директор Фонду Інновацій та Розвитку-Україна Людмила Євсєєнко написала в «Українській правді», що реформа прокуратури повинна продовжуватись і до неї має бути максимально залучена громадськість. Мета реформи – докорінно змінити стандарти діяльності органів прокуратури. Зробити прокуратуру ефективною та такою, яка б користувалася повагою суспільства. Наприклад, Фонд Інновацій та Розвитку ініціював Всеукраїнську громадську кампанію зі збору інформації щодо доброчесності, професіоналізму та етики кандидатів на посади регіональних прокурорів. Така інформація є корисною як робочим групам, які перевіряють прокурорів, так і кадровим комісіям, які безпосередньо проводять співбесіди з кандидатами [2].

Отже вплив громадськості на якісний склад органів прокуратури є дуже важливим.

Але перед тим як оцінювати роботу даного підрозділу населення повинно бути проінформовано про їх діяльність.

Вважаємо, що тісна взаємодія прокуратури з громадянським суспільством є одним із елементів забезпечення законності та правопорядку в державі. Реалізація такої співпраці можлива лише за допомоги засобів масової інформації. Але існуючі проблеми у відносинах між засобами масової інформації та прокуратурою загрожують репутаційними втратами не лише для цих інституцій, а й усій країні. Досить часто журналістський репортаж може поставити під загрозу національні інтереси, діяльність прокурорів та безпеку людей. Це пов'язано як із недостатньою компетентністю окремих репортерів, так і з загальними проблемами щодо «якості» сучасної української журналістики. Неодноразово в основі конфлікту інтересів прокуратури та медіа були принципові відмінності цілей та інтересів сторін. Журналісти прагнуть до оперативного висвітлення подій і фактів. Органи прокуратури з різних причин в цьому не завжди зацікавлені, насамперед через потенційну небезпеку перешкоджанню розслідування, особливо коли у гонитві за «гарячими» фактами журналісти нехтують об'єктивністю. Саме тому пропонується удосконалювати методи роботи з медіа, демонструвати максимальну відкритість і переконливо аргументувати об'єктивні причини обмежень для висвітлення у засобах масової інформації. Необхідно зазначити, що покращення роботи потребують прес-центри прокуратур усіх рівнів. Передусім це стосується професійних навичок осіб, які є відповідальними за спілкування з пресою. Варіантом вирішення зазначеної проблеми є врегулювання питання освіти працівників прес-служб. Вагомим значення набуває вміння спілкуватись з журналістами, знати, як правильно висвітлити ту чи іншу інформацію. Тобто така особа має бути не лише юристом, яка знає закони, а й володіти навичками риторики та мати логічне мислення [3, с. 60].

Сьогодні прокурори повинні знати, що вони не можуть уникнути висвітлення у засобах масової інформації більшої частини своєї діяльності. Ця тенденція також пов'язана зі зростаючою потребою дотримання принципу прозорості для всіх видів діяльності органів держави. Прозорість є життєво важливою для ефективного функціонування системи правосуддя, оскільки вона надає можливості громадськості довіряти та поважати прокуратуру, тим самим сприяючи їхньому позитивному іміджу. Довіра громадськості до правосуддя також залежить від розуміння прокурорської діяльності, що також є умовою доступу громадян до правосуддя [9].

У своєму Висновку № 8 Консультативна рада Європейських прокурорів ще у 2013 року [10] заявила щодо принципу прозорості: «Прозорість у виконанні прокурорських обов'язків є важливим компонентом верховенства права і однією з важливих гарантій справедливого судового розгляду. Для того, щоб це стало можливим, засоби масової інформації повинні мати можливість отримати інформацію про судові, кримінальні або інші провадження» (пункт 30). «Застосування принципу прозорості до діяльності

прокурорів є засобом забезпечення громадської довіри та поширення інформації про їхні функції та повноваження. Імідж прокуратури значною мірою сприяє суспільній довірі до належного функціонування правосуддя. Засоби масової інформації отримують максимально широке право доступу до інформації про діяльність прокуратури, що сприяє зміцненню демократії та розвитку відкритої взаємодії із громадськістю» (пункт 31). Отже, в основу діяльності прокуратури країн Європейського союзу покладений суспільний фактор і саме відповідно до нього варто перебудовувати діяльність української прокуратури.

Враховуючи неодноразові побажання Європейського Союзу щодо реформування та метою належної організації інформування суспільства про діяльність органів прокуратури України та відповідно до статей 6, 9 Закону України «Про прокуратуру» [7], Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» [5], на сьогоднішній день на підпису у Генерального прокурора України знаходиться Наказ «Про організацію інформування суспільства щодо діяльності органів прокуратури». Який зобов'язує керівників органів прокуратури забезпечити оперативне інформування громадськості та засобів масової інформації щодо діяльності органів прокуратури задля запобігання злочинності, зміцнення законності та формування у суспільстві об'єктивної думки про виконання органами прокуратури покладених на них завдань і функцій. Також основними критеріями оцінки роботи з інформування суспільства щодо діяльності органів прокуратури визначить своєчасність та повноту оприлюднення інформації про результати виконання прокуратурою покладених законодавством функцій з метою зміцнення законності, захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави.

Висновок. У сучасному суспільстві істотно змінюється сфера діяльності прокуратури. Суть якої полягає у взаємодії між населенням, засобами масової інформації, державними органами і прокуратурою. Основу даних взаємин утворить чітка і продумана система комунікації, повідомлення населення і працівників органів прокуратури цілей і задач діяльності прокуратури. І щоб така взаємодія функціонувала, Офіс Генерального прокурора повинен розробити ясну й ефективну стратегію розвитку діяльності як самої прокуратури, так і взаємодії її з громадськістю та засобами масової інформації для забезпечення прозорості та відкритості діяльності прокуратури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- 1.Гречанюк С., Мартинюк О. Деякі питання сучасного визначення місця прокуратури в системі органів публічного управління. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2017. №1. С. 55–62.
- 2.Євсєєнко Л.. До реформи прокуратури має бути залучена громадськість. *Громадський простір*. 26.03.2020 URL: <https://www.prostir.ua/?news=do-reformy-prokuratury-maje-buty-zaluchena-hromadskist-dyrektor-idf-ukrajina>
- 3.Задорожня О. Кроки назустріч: хто зробить більше – прокуратура чи суспільство? *Вісник прокуратури*. 2017. № 12. С. 59–60.
- 4.Мартинюк О. Адміністративна діяльність органів прокуратури: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Тернопільський нац. економ. ун-т. Тернопіль, 2018. 215 с.
- 5.Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України від 23.09.1997. № 539/97-ВР. Дата оновлення: 16.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-vr#Text>
- 6.Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 р. № 1789-ХІІ. Дата оновлення: 25.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1789-12#Text>
- 7.Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 року. № 1697-VII. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/card2#Card>
- 8.Реформування прокуратури України: інституційний аспект. URL: <https://democracy-reporting.org/ua/public-prosecutors-ukraine/>
9. Циганок С. Правові засади взаємодії органів прокуратури із ЗМІ та громадськістю. *Підприємство, господарство і право*. 2019. № 10. С. 107–110.
10. Relations between the prosecutors and the media (2013). URL : <https://www.coe.int/en/web/ccpe/opinions/preliminary-works/opinion8>.

REFERENCES:

- 1.Hrechaniuk, S.,& Martyniuk, O. (2017). Deiaci pytannia suchasnoho vyznachennia mistsia prokuratury v systemi orhaniv publicnogo upravlinnia. [Some issues of modern definition of the place of the prosecutor's office in the system of public administration]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoi akademii prokuratury Ukrainy*, 1, 55–62 [in Ukrainian].
- 2.Ievsieienko, L. (2020). Do reformy prokuratury maie buty zaluchena hromadskist. [The public should be involved in the reform of the prosecutor's office]. *Hromadskiy prostir*. Retrieved from: <https://www.prostir.ua/?news=do-reformy-prokuratury-maje-buty-zaluchena-hromadskist-dyrektor-idf-ukrajina> [in Ukrainian].
- 3.Zadorozhnia, O. (2017). Kroky nazustrich: khto zrobyt bilshe – prokuratura chy suspilstvo? [Steps forward: who will do more - the prosecutor's office or society?]. *Visnyk prokuratury*, 12, 59–60 [in Ukrainian].
- 4.Martyniuk, O. (2018). Administrativna diialnist orhaniv prokuratury. [Administrative activity of

prosecutor's offices]. Candidate's thesis. Ternopil: Ternopolskyi nats.. ekonom. un-t [in Ukrainian].

5.Zakon Ukrainy № 539/97-VR Pro poriadok vysvitlenia diialnosti orhaniv derzhavnoi vlady ta orhaniv mistsevoho samovriaduvannia v Ukraini zasobamy masovoi informatsii. [Law of Ukraine № 539/97-BP On the procedure for covering the activities of public authorities and local governments in Ukraine by the media]. (1997, September 23). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-vr#Text> [in Ukrainian].

6.Zakon Ukrainy Pro prokuraturu № 1789-XII. [Law of Ukraine № 1789-XII On the Prosecutor's Office]. (1991, November 05). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1789-12#Text> [in Ukrainian].

7.Zakon Ukrainy Pro prokuraturu № 1697-VII. [Law of Ukraine On the Prosecutor's Office № 1697-VII]. (2014, October 14). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/card2#Card> [in Ukrainian].

8.Reformuvannia prokuratury Ukrainy: instytutsiinyi aspekt. [Reforming the Prosecutor's Office of Ukraine: institutional aspect.]. Retrieved from: [tps://democracy-reporting.org/ua/public-prosecutors-ukraine/](https://democracy-reporting.org/ua/public-prosecutors-ukraine/) [in Ukrainian].

9. Tsyhanok, S. (2019). Pravovi zasady vzaiemodii orhaniv prokuratury iz ZMI ta hromadskistiu. [Legal principles of interaction of prosecutors with the media and the public]. *Pidpriumstvo, hospodarstvo i pravo*, 10, 107–110 [in Ukrainian].

10.Relations between the prosecutors and the media. (2013). Retrieved from: <https://www.coe.int/en/web/ccpe/opinions/preliminary-works/opinion8> [in English].

Стаття надійшла до редакції: 24.10.2020

УДК 351.75

Павлютін Юрій Миколайович,
кандидат юридичних наук
докторант Національної академії Служби безпеки України
e-mail: pravo_i_bezpeka@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

У статті здійснено розгляд загальних характеристик суб'єктів забезпечення національної безпеки України, а також питання розгляду окремих суб'єктів забезпечення національної безпеки України, визначення витоків їх систематизації та проблем імплементації результатів таких досліджень у сучасну практику управління державою.

Узагальнено, що діяльність суб'єктів забезпечення національної безпеки України в заходах запобігання, реагування та ліквідації загроз національній безпеці України відноситься до розряду складних завдань.

Автор наголошує на можливості розгляду в якості суб'єктів забезпечення національної безпеки України ряду міжнародних організацій, які статутними завданнями мають забезпечення колективної (міжнародної) безпеки.

Автор доходить до висновку, що подальші наукові розвідки проблеми суб'єктів забезпечення національної безпеки доцільно проводити окремо для підсистем забезпечення: 1) стримування; 2) стійкості; 3) взаємодії.

Ключові слова: національна безпека України, забезпечення національної безпеки України, суб'єкт забезпечення національної безпеки України, система суб'єктів забезпечення національної безпеки України

Pavlyutin Yu. GENERAL CHARACTERISTICS OF THE SYSTEM OF SUBJECTS OF NATIONAL SECURITY OF UKRAINE

The article considers the general characteristics of the subjects of national security of Ukraine, as well as the consideration of individual subjects of national security of Ukraine, determining the origins of their systematization and problems of implementation of the results of such studies in modern governance.

It is generalized that the activity of the subjects of ensuring the national security of Ukraine in measures to prevent, respond to and eliminate threats to the national security of Ukraine belongs to the category of complex tasks.

The author considers the subject of activity in inseparable connection with what exactly this activity is aimed at, ie with the object of activity, because in reality the subjects and objects of security can act both at the same time.

The author emphasizes the main role of the individual in the regulation of social relations, the secondary role of society, and highlights the role of the state as a tool to protect the interests of the individual and society in ensuring national security of Ukraine.

The author analyzes the provisions of the National Security Strategy on the introduction of a national system to ensure a high level of readiness of society and the state to respond to a wide range of threats.

The author notes the changes in the state policy of national security regarding the hierarchy of the main subjects of national security of Ukraine.

The author emphasizes the possibility of considering as subjects of national security of Ukraine a number of international organizations whose statutory tasks are to ensure collective (international) security.

The author comes to the conclusion that further scientific investigations of the problem of the subjects of national security should be conducted separately for the subsystems of support: 1) deterrence; 2) stability; 3) interaction.

Keywords: national security of Ukraine, ensuring national security of Ukraine, subject of ensuring national security of Ukraine, system of subjects of ensuring national security of Ukraine